

Milan Ketiš

GLASBENIK

Za stik med publiko in glasbo

Čeprav osvaja svetovne odre, je Žanu Trobasu še zmeraj najtežje igrati doma

Violončelistka Vita Peterlin in akordeonist Žan Trobas skupaj tvorita Duo Vita & Žan. Foto: Nuša Košar

Žan Trobas, mlad akordeonist iz okolice Lenarta, je življenje posvetil glasbi. Zaradi nje že od leta 2011 živi v Gradcu, kjer študira na Akademiji za glasbo in upodabljačo umetnost. Najraje preigrava baročne skladbe. Pri devetih so ga vpisali v nižjo glasbeno šolo v Lenartu, kjer ga je učil **Kristjan Brus**, za katerega pravi, da je odličen učitelj, spomni se njegove požrtvovalnosti med poučevanjem in spremljanjem na mnogih nastopih in tekmovanjih. Tudi sicer je imel domači kraj velik vpliv na pričetek glasbene kariere. Izpostavi **Darjo Ornik**, zadolženo za kulturne dejavnosti v občini Lenart. Ta ga je povabila k nastopom na občinskih prireditvah, kar mu je dalo ogromno odrskih izkušenj. "Največji pomen in vlogo pa imajo starši. Potrebna je bilo ogromno njihovega časa, razumevanja in finančne podpore. Zmeraj sta poskrbela, da sem obdobju primerno igral na vrhunske harmonike," pove Trobas.

Okoli trinajstega leta je osvojil zlato plaketo na državnem tekmovanju Těmsig in spoznal, da želi življenje posvetiti glasbi. "Vsa spoznanja in ključni momenti za razvoj so prišli ob pravem času, nikoli se nisem preveč ubadal z načrti za prihodnost. Harmonika se asociira z narodno-zabavno glasbo. A kmalu mi je bila glasba predstavljena na drugi ravni, kar me je navdihovalo z željo po raziskovanju, učenju in preigravanju novih glasbenih obdobj."

Imel dobre profesorje

Na Srednji glasbeni in baletni šoli Maribor, danes Konservatorij za glasbo in balet, ga je poučeval **Andrej Lorber**. "Zmeraj sem imel srečo s profesorji, kjerkoli sem bil, sem dobil najboljše," Trobas pohvali in nadaljuje: "Na umetniški gimnaziji sem se počutil odlično, ogromno sem se naučil in zbudila se je želja po študiju v tujini." Veliko časa

je posvečal glasbi, vadil še pred poukom, spominja se, da je bil včasih izziv združevati gimnazijo in glasbene predmete, a z jasnim ciljem in voljo je lahko opravil oboje.

Nato je bil sprejet v razred profesorja **Janneja Rättyäeja** na Akademiji v Gradcu, kjer končuje magisterij. "Mislil sem, da že dobro igram, hitro pa spoznal, da se šele začne zares. Ogromno sem vadil, da sem dosegel nivo, na katerem sem se vnovič počutil kompatibilnega igrati samostojne ali komorne koncerte, se udeleževati tekmovanj, snemati oziroma igranje popeljati v svet," razlaga. Splet okoliščin mu je preko različnih avdicij, koncertnih povabil in nagrad iz tekmovanj odprla vrata na večje odre, zvrstili so se različni koncerti - solistični ali v različnih komornih ali orke-

stralnih zasedbah na različnih prizoriščih v Sloveniji in tujini.

Glasba na njegov način

Njegovo najljubše glasbeno obdobje je barok, s tem pa izjemna glasbena osebnost Johann Sebastian Bach, ki je njegov najljubši komponist tistega časa. "Dela J. S. Bacha vključujem v večino koncertnega programa. Skoraj ne mine dan, da ne igram njegovih del. Ta glasba je edinstvena in neponovljiva. Rad jo interpretiram na svoj način. Ne oziram se na ustaljeno prakso, temveč skušam slediti sebi." Za uspešnega glasbenika je potrebno veliko več kot le vsakodnevna vaja. Treba je biti razgledan v vseh glasbenih segmentih, zato neprestano bere o aktualnih in zgodovinskih glasbenih dogajanjih, veliko posluša in preučuje glasbo, redno obiskuje koncerte, se dodatno izobražuje pri različnih seminarjih glasbenikov širom Evrope.

Marsikdo si življenje glasbenika predstavlja kot uživaško, a je potrebnega veliko dela, vztrajnosti ter potrpežljivosti preden lahko glasbenik odigra koncert. "Najraje vadim dopoldan, takrat je moja glava sveža. Trenutno vadim res veliko, včasih tudi po cel dan, kajti ključnega pomena je priprava vnaprej. Včasih se zgodi, da v enem tednu igram po tri različne koncertne repertoarje, za to je seveda treba konstantno biti v dobri kondiciji," pojasni Trobas, ki ga žene predvsem želja po nadaljnjem koncertiranju, občutek, ko se med glasbo, publiko in njim zgodi 'stik'.

V triu s še dvema akordeonistoma **Borutom Morijem** in **Matjažem Balažicem** Trobas igra izključno moderne kompozicije. Imenujejo se Trio Runaway. Igrajo za ciljno publiko, to je glasba, ki je lahko za nekatere zelo avantgardna, a so bili koncerti uspešni, tudi zato, ker kompozicije velikokrat na razumljiv način približajo ljudem. "To je glasba še živčih skladateljev, zdi se mi zelo pomembno, da igramo aktualno glasbo. V prihodnjih mesecih načrtujemo izdajo svojega prvega CD-ja pri založbi Orlando Records, ki ima svoj sedež na Dunaju," še napoveduje ume-tnik.

Od junija 2015 sodeluje z violončelistko **Vito Peterlin**, s katero koncertirata po vsej Evropi, imenujeta se Duo Vita & Žan. "Zanimiva je zgodba, kako sva začela. Vita me je deset dni pred svojim koncertom poklicala, če bi bil pripravljen z njo igrati koncert na enem festivalu v Avstriji - in ker sem imel čas, sem takoj prišel vaditi program. Uspelo nama je izpeljati koncert, dobila sva pohvale, zagon, voljo in tako se je pričelo - z enega koncerta na drugega. Veliko sva preigrala skupaj, vsak koncert z njo je nekaj posebnega, je odlična čelistka in z njo se na odru počutim zelo prijetno." Nastopila sta tudi na festivalu Len-Art v Lenartu, kjer je samostojno Trobas igral že mnogokrat, a dodaja, da je še vedno najtežje in obenem najbolj posebno nastopati pred domačo publiko.